

Overweging 05-10-2014 27^e zondag

n.a.v. Jes. 5,1-7 en Mt. 21, 33-43.

Welkom.

Van harte welkom bij deze viering op de 26^e zondag door het jaar. Ik vind het fijn u te mogen verwelkomen. Toen ik jonger was voelde ik het soms als een verplichting

's zondags naar de mis te moeten. Sinds jaren kan ik het niet meer missen. Ik verheug me erop hier met u samen te komen. Hier ontmoeten we elkaar, vieren het leven, steunen en troosten elkaar als dat nodig is. Zo drinken wij uit de Bron waaruit ons leven ontspringt, de Bron die ons de Geest schenkt die ons samenbindt en ons hart doet verlangen naar vrede onder elkaar. Wij delen het brood en de beker die Jezus ons bood, dat is zijn hele leven dat hij deelde met de mensen om hem heen. En hij zei: "Doe dit tot mijn gedachtenis". Hij roept ons op ons leven te delen met elkaar naar zijn voorbeeld. In de lezingen van vandaag worden we daaraan herinnerd. Ik wens u een goede viering, open oren en ogen en een open hart.

Overweging.

Er is iets merkwaardigs met de lezingen van vandaag, iets dat zelden gebeurt. Ze sluiten meestal goed op elkaar. Maar nu zijn ze bijna identiek. Jesaja - ruim 700 jaar voor Christus - zingt het verhaal van de man die een wijngaard plant en vergeefs naar de vruchten uitzielt. Hij besluit: .."de wijngaard is het volk Israël.." Jezus heeft zich duidelijk laten inspireren door deze profetie en vertelt hetzelfde verhaal in Mattheüs, maar dan met duidelijker verwijzingen naar de mensen die in het gebeuren een rol spelen. En dus ook niet aan de verwachtingen beantwoorden. Dat zijn de toehoorders, Israëlieten.

De scheiding die wij vaak zien tussen het eerste (of oude) Testament en het tweede (of nieuwe) wordt hier duidelijk overbrugd. Er is geen scheiding: het oude deel van de bijbel beschrijft momentopnamen van de geschiedenis van het Verbond tussen het Jahwe en het Joodse volk. Wederzijdse rechten en plichten: God beloofde heil, vrede en voorspoed, de Israëlieten zouden zijn aanwijzingen volgen om te leven zoals God dat van hen verwachtte. Zij schoten daar telkens weer in te kort, zoals ook in de tijd van Jezus. Hij staat in datzelfde Verbond en ziet dat met leedwezen aan. Hij voelt zich door de Geest van God geroepen en gedreven om het uitverkoren volk terug te brengen tot de oorspronkelijke bedoeling van het Verbond, dat als een liefdesverbond bedoeld is. Het wordt daarom in de Bijbel vaak met een huwelijk vergeleken. Jezus is helemaal Jood, en staat geheel in de traditie van zijn volk. Hij richt zich aanvankelijk ook alleen maar tot het Joodse volk. Alsof hij nog niet ziet dat de Schepper, die hij " mijn

en jullie Vader" noemt, Vader wil zijn van alle volken. Die conclusie hebben zijn leerlingen getroffen en in praktijk gebracht, in het begin vooral Paulus. Ons christelijk geloof is dus in de kern het geloof van het Joodse volk: ook wij zijn het volk van het Verbond. Jezus heeft het willen vernieuwen, daarom spreekt hij aan het laatste avondmaal : " Deze beker is het nieuwe Verbond in mijn bloed..." Bij Mattheüs en Markus zegt hij alleen: "dit is mijn bloed van het verbond.." Het is eigenlijk een eenvoudige Blijde Boodschap. In de eeuwen na hem is het ingewikkeld geworden doordat er teveel "kerk"omheen gegroeid is. Maar zo is begrijpelijk waarom de 2 lezingen van vandaag in de kern identiek zijn.

Wat willen beide profeten ons zeggen?

Aan de mensen in het verhaal wordt een grote schat geschonken: een wijngaard. Het is een pure gave, hij is niet verdiend. Door dit geschenk wordt het leven van die mensen mogelijk: zinnige arbeid, samenwerken, leeftocht. Alles om goed van te leven en gelukkig te zijn. Hieraan te werken is de enige opgave die er tegenover staat, de enige die zij aan de milde schenker verschuldigd zijn. En dat weigeren zij hem te geven. De Israëlieten uit de tijd van Jesaja zijn het Verbond ontrouw. Evenals de tijdgenoten van Jezus, m.n. de religieuze leiders van het volk. Jezus concludeert: het Verbond zou hun ontnomen moeten worden en aan anderen gegeven. De afstamming van Abraham en Mozes, het ras, scheidt geen rechten. Het Verbond waarin de mensen een vrije liefdesrelatie met hun Schepper mogen beleven was een maatschappelijke organisatie geworden met veel voorschriften en verplichte opvattingen. En waarin de leiders een dwingend beleid voerden, alsof ze daartoe gevolmachtigd waren door de Schepper. Een vergelijking met de huidige situatie van het christendom ligt voor de hand.

Met hun parabels drukken Jesaja en Jezus ons op het hart dat wij allemaal zorg moeten dragen voor het behoud van het zuivere Verbond.

De leiders van de kerk op de eerste plaats, maar verder ieder van ons naar vermogen in zijn eigen situatie. Een ieder draagt verantwoordelijkheid voor de wijngaard, voor het beantwoorden aan de verwachting van de Schepper.

Kleinschalig: hier onder ons in de geloofsgemeenschap, in onze gezinnen en familie, in de straat, op het werk. Omgaan met aandacht en respect met elkaar. Zorg dragen en hulp bieden waar nodig. Zo mogelijk wereldwijd nood ledigen. En niet onze meningen opdringen aan anderen, of macht uitoefenen over anderen. Dan zal onze wijngaard, de wijngaard van de Heer, volle vrucht dragen. Dan zullen wij zijn Naam heiligen en alle reden hebben om hem danbaar te zijn.

Nijmegen, 5 oktober 2014

pastor Jan Zuiker, assumptionist.

